

باسمه تعالی

دانشگاه تربیت مدرس
معاونت آموزشی

کلیات برنامه ارتقای دانش و مهارت‌های اعضای هیأت علمی دانشگاه

(مصوب شورای دانشگاه مورخ ۹۰/۶/۱۴)

تهیه و تدوین:

مدیریت برنامه ریزی، گسترش و بازنگاری

شهریورماه ۱۳۹۰

مقدمه:

بدون تردید موضوع ارتقای دانش و مهارت‌های اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها همواره از جمله راهبردهای مورد توجه برنامه ریزان آموزش عالی است، به نحوی که اختصاص بودجه‌های متمرکز برای برگزاری کارگاه‌های آموزشی و پیش‌بینی امتیازهای بازآموزی از اقدامات اجرایی در این راستا می‌باشد، لذا با عنایت به اهمیت موضوع و اثربخشی بسزای آن در ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، طراحی برنامه‌ای هدفمند در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد.

برنامه‌ای که پیش‌رو دارید حاصل بررسی‌های کارشناسی و تطبیقی در این خصوص بوده است که پس از تصویب در مراجع ذی‌ربط دانشگاه قابل اجرا است.

ضمناً نظر به تحولات سریع آموزش و پژوهش در عصر حاضر، برنامه یاد شده قابل انعطاف بوده و بر حسب نیازها و مقتضیات لازم، از قابلیت بازنگری در هر زمان برخوردار خواهد بود.

اهداف:

- ۱ - تعمیق باورهای دینی، گسترش خردورزی و فضایل اخلاقی
- ۲ - ارتقای دانش و مهارت‌های حرفه‌ای اعضای هیأت علمی
- ۳ - روز آمد شدن مهارت‌های حرفه‌ای اعضای هیأت علمی
- ۴ - افزایش کیفیت فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی و اجرایی اعضای هیأت علمی

روشهای اجرا:

- ۱ - کارگاه آموزشی
- ۲ - میزگرد علمی
- ۳ - جلسات هم‌اندیشی
- ۴ - سخنرانی‌های علمی ادواری
- ۵ - دوره‌های آموزشی غیر حضوری
- ۶ - حضور در فرصت‌های مطالعاتی

برنامه‌ها

الف: آموزش عمومی*

این برنامه براساس نیازهای دانشگاه و مشاوره متخصصان ذی‌ربط بصورت متمرکز طراحی و اجرا می‌گردد. مخاطبان این گونه دوره‌های آموزشی کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه هستند.

* دوره‌های آموزش عمومی برای اعضای هیأت علمی رشته‌های زیر مجموعه هنر و علوم انسانی حسب مورد قابل بازنگری و تغییر است، لیکن لازم است قبل از اجرا به معاونت آموزشی دانشگاه برای تایید ارسال شود.

۱. محورهای آموزش عمومی:

- ۱ ۴ - اخلاق اسلامی ، تقویت و تعمیق تفکر دینی
  - ۱ ۴ - علم و دین ، شیعه شناسی، اندیشه سیاسی اسلام
  - ۱ ۴ - اصل مترقی ولایت مطلقه فقیه
  - ۱ ۴ - تفسیر نهج البلاغه
  - ۱ ۵ - دشمن شناسی
  - ۱ ۶ - ارگونومی و اصول بهداشتی و بهداشت کار
  - ۱ ۷ - آیین نگارش فارسی
  - ۱ ۸ - پدافند غیر عامل
  - ۱ ۹ - آشنایی با آیین نامه های آموزشی، پژوهشی ، ترفیع و ارتقاء و تخلفات انتظامی اعضای هیأت علمی*
  - ۱-۱۰- آشنایی با برنامه راهبردی دانشگاه و برخی از اسناد آموزش عالی
- * گذراندن این دوره برای اعضای هیأت علمی جدید الاستخدام الزامی است.

۲. مهارتهای آموزشی:

- ۲ ۴ - آموزش مهارت های تدریس و ارتباط مؤثر
- ۲ ۴ - ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و آزمون سازی
- ۲ ۴ - آموزش مهارتهای یاددهی - یادگیری انفرادی و مشارکتی
- ۲ ۴ - الگوها و روشهای تدریس اثربخش (استانداردهای کیفی تدریس)
- ۲ ۵ - ویژگیهای مدرس موفق
- ۲ ۶ - فن بیان

۳. مهارتهای پژوهشی:

- ۳ ۴ - اصول و تازه های کمی و کیفی روش تحقیق با تأکید بر آموزش نرم افزارهای جدید
- ۳ ۴ - کاربرد تحلیل های آماری در تحقیقات علمی
- ۳ ۴ - مهارت های گزارش نویسی و نگارش مقاله با رعایت استانداردهای جهانی
- ۳ ۴ - مهارت های تدوین طرح های تحقیقاتی
- ۳ ۵ - مهارت های ارائه سمینار
- ۳ ۶ - روش های کیفی پژوهش
- ۳ ۷ - مهارتهای کار با پایگاههای اطلاعات علمی و مدیریت و داده کاوی اطلاعات علمی
- ۳ ۸ - مالکیت فکری و ثبت اختراع
- ۳ ۹ - آشنایی با اصول و مسائل ایمنی در پژوهش
- ۳ ۱- اخلاق در پژوهش

۴. مهارت‌های مدیریتی:

- ۴ ۶ - طراحی برنامه درسی
  - ۴ ۴ - برنامه ریزی درسی و راهبرد آموزشی
  - ۴ ۴ - سیاستگذاری و برنامه ریزی آموزشی
  - ۴ ۴ - برنامه ریزی و مدیریت آموزش عالی
  - ۴ ۵ - مدیریت گروه‌های آموزشی در سطوح مختلف
  - ۴ ۶ - الگوی اعتبارسنجی - ارزیابی درونی و ارزیابی بیرونی
  - ۴ ۷ - رتبه بندی دانشگاه ها
  - ۴ ۸ - رویکردهای تلفیقی برنامه ریزی درسی
  - ۴ ۹ - تحولات جهانی آموزش عالی
  - ۴ ۱۰ - مدیریت تغییر
  - ۴ ۱۱ - مدیریت زمان
  - ۴ ۱۲ - مدیریت جلسات
  - ۴ ۱۳ - مهارت‌های حل مسئله
  - ۴ ۱۴ - تفکر خلاق
  - ۴ ۱۵ - امنیت و حفاظت اطلاعات
  - ۴ ۱۶ - کلیات آمایش آموزش عالی*
  - ۴ ۱۷ - تفکر استراتژیک
  - ۴ ۱۸ - مدیریت دانش
- * آمایش آموزش عالی در واقع ایجاد توازن و تعادل در توسعه آموزش عالی و توجه به قابلیت ها، توانمندیها ، امکانات و منابع انسانی مناطق مختلف کشور در فرایند گسترش آموزش عالی است.

۵. مهارت های فناوری اطلاعات:

- ۵ ۶ - طراحی صفحات Web (وبلاگ)
- ۵ ۴ - اصول و مهارت‌های کار در محیط مجازی
- ۵ ۴ - اصول طراحی محتوای آموزشی جهت ارائه در فضای مجازی

ب: برنامه های آموزشی تخصصی:

این دوره ها در هر یک از رشته های تخصصی و یا مشترک میان چند گروه یا دانشکده که در حوزه خاصی از علوم فعالیت دارند در محورهای متناسب با هر رشته تخصصی طراحی و اجرا می گردد.

۶. برنامه آموزشی اعضای هیأت علمی جدید الاستخدام:*

علاوه بر دوره های فوق الذکر پیش بینی شده در این طرح، برنامه های آموزشی زیر برای اعضای هیأت علمی جدید الاستخدام پیشنهاد می گردد و شرکت در این دوره ها برای اساتید جدید الاستخدام الزامی است.

* اعضای هیأت علمی جدید الاستخدام موظف هستند در طول دو سال نخست نسبت به گذراندن دوره های مندرج در این قسمت از برنامه و نیز بند ۱-۹ قسمت محورهای آموزش عمومی اقدام نمایند. بدیهی است هر گونه تغییر وضعیت این افراد منوط به ارائه گواهی شرکت در این دوره ها می باشد.

۱-۶- مهارت های آموزشی و روش تدریس

۲-۶- مهارت های پژوهشی و روش تحقیق

۳-۶- فنون مقاله نویسی

۴-۶- آشنایی با اخلاق علمی - اسلامی و حرفه ای

۵-۶- تبیین وظایف و آشنایی با مقررات آموزشی و پژوهشی مدیران گروهها

امتیازات:

مجریان و شرکت کنندگان در کارگاه های آموزشی و سایر برنامه های توانمندسازی اعضای هیأت علمی براساس بند ۷ ماده ۱ آیین نامه جدید ارتقاء دانشگاه از امتیاز مربوط بهره مند خواهند شد.

منابع مالی:

در برنامه های معاونت آموزشی برنامه "ارتقای دانش و مهارت های اعضای هیأت علمی" اضافه و بودجه لازم پیش بینی و برآورد شده و توسط آن معاونت تأمین می گردد.

یادآوری ۱: در اجرای این برنامه لازم است به آیین نامه شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و در واقع عناوین دوره های پیش بینی شده در آن هم توجه شود.

یادآوری ۲: همانگونه که در عنوان برنامه مشخص است این برنامه اشاره به کلیات دارد و یقیناً دوره های دیگری حسب ضرورت، نیازها و مقتضیات مختلف قابل تعریف است که پس از طرح در شورای آموزشی در قالب این برنامه قابل اجرا است.

یادآوری ۳: این برنامه پس از طراحی و تصویب شیوه نامه اجرایی آن در شورای آموزشی و اختصاص بودجه مربوط اجرا خواهد شد و مجری و متولی مربوط معاونت آموزشی دانشگاه می باشد.

برنامه ارتقای دانش و مهارت های اعضای هیأت علمی در شورای آموزشی مورخ ۸۹/۱۲/۱۰ و هیأت رئیسه دانشگاه مورخ ۹۰/۱/۲۸ بررسی و در شورای دانشگاه مورخ ۹۰/۶/۱۴ به اتفاق آراء به تصویب رسید.